

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 21-12-2017
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPMAS
Sagsnr.: 1708818
Dok. nr.: 500968

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 28. november stillet følgende spørgsmål nr. 226 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 226:

”Ministeren bedes oplyse de årlige lønudgifter til bæltefrit afsnit i Region Hovedstaden, herunder erfaringerne med projektet, hvordan man forventer at evaluere projektet og hvordan man vil sikre videreførelse af bæltefrit afsnit, når finansieringen udløber 31. december 2017? Der henvises til SUU alm. del – bilag 66.”

Svar:

Til brug for første del af besvarelsen har Sundheds- og Ældreministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Satspuljeprojektet ”Forsøg med bæltefrie afdelinger i psykiatrien” er en del af udmøntningen af satspuljeaftalen på psykiatriområdet for 2014-2017. Der blev afsat 73,6 mio. kr. til forsøg med bæltefrie afdelinger i alle regioner, som forebygger brugen af tvangsfiksering med remme og bælte.

Lønudgifter til projekt bæltefrie afdelinger i Region Hovedstaden

Region Hovedstaden deltager i projekt bæltefrie afdeling med to projekter i hhv. Glostrup og Ballerup¹. Projekterne indsendte ansøgninger om deltagelse i satspuljeprojektet i august 2014, og i oktober 2014 fik projekterne endeligt tilsagn om tildeling af midler på baggrund af en endelig justering af budgetterne i overensstemmelse med de tildelte midler. Herunder er gengivet de justerede budgetter vedrørende aflønning af medarbejdere for henholdsvis Psykiatrisk Center Ballerup og Psykiatrisk Center Glostrup.

Ballerup: Revideret ansøgning pr. 10. oktober 2014	
<i>Aflønning af projektledelse</i>	Egenfinansieret
<hr/>	
<i>Aflønning af medarbejdere</i>	
Medarbejdere med brugerbaggrund	2.792.432 kr.
Interventionsteam	4.504.170 kr.
Etablering af fysioterapi i aften og weekend	1.482.063 kr.
I alt	8.778.665 kr.

¹ Pr. 1. februar 2016 blev Psykiatrisk Center Hvidovre en del af Psykiatrisk Center Glostrup ved en fusion af de to centre. Projektet lå således oprindeligt i Hvidovre, men fusionerede med og flyttede til nye fysiske rammer i Glostrup.

Hvidovre (senere Glostrup): Revideret ansøgning pr. 13. oktober 2014	
<i>Aflønning af projektledelse</i>	Dækkes af eksisterende budget
<i>Aflønning af medarbejdere</i>	
Afdelingssygeplejerske	Dækkes af eksisterende budget
Projektkoordinator	Egenfinansiering 1.800.000 kr.
Sygeplejerske (4,6 årsværk)	7.510.000 kr. (egenfinansiering 43.000 kr.)
23,5 årsværk svarende til normering på lukket afsnit	38.634.000 kr. Dækkes af eksisterende budget
Personale til beskæftigelse, træning, terapi mv.	970.000 kr.
Brugeransættelse (1,0 årsværk)	1.200.000 kr.
I alt	9.680.000 kr.
<i>Heraf egenfinansiering</i>	<i>1.843.000 kr.</i>

Det bemærkes, at projekterne løbende kan indsende anmodninger til Sundhedsstyrelsen vedr. omfordeling eller ændring af budgettet, som Sundhedsstyrelsen herefter afviser eller godkender baseret på en samlet vurdering, hvorunder relevans for projektet inddrages. Sådanne anmodninger har fundet sted for Region Hovedstadens projekter og gennemgås kort herunder.

Ændringsanmodninger

Anmodning om omfordeling af 21. december 2015, Psykiatrisk Center Ballerup

Projektet havde oplevet et mindreforbrug i 2015 på 1.260.000 kr. og anmodede derfor Sundhedsstyrelsen om tilladelse til omfordeling af de ubrugte midler. En væsentlig årsag til mindreforbruget var rekrutteringsvanskeligheder, særligt sygeplejersker. De ubrugte midler ønskedes bl.a. omfordelt til frikøb af psykolog, ansættelse af tre fysioterapeuter (2016-2017), ansættelse af to ekstra fysioterapeuter i 2015 samt ansættelse af studentermedhjælper til konceptudvikling og administration. De øvrige omfordelingsønsker vedrørte andre udgifter end løn såsom etablering af sanserum og indkøb af cykler. Sundhedsstyrelsen godkendte disse ændringer den 29. april 2016 på baggrund af en opdatering af budget og en uddybende beskrivelse af de enkelte omposteringer.

Anmodning om omfordeling af 21. februar 2017, Psykiatrisk Center Ballerup

Projektet havde for 2016 et forventet mindreforbrug på ca. 167.000 kr., som projektet anmodede om at få omfordelt til andre indsatser. Mindreforbruget fordelte sig på både løn (forårsaget af bl.a. opsigelser og nyansættelser), indretning af sanserum, uddannelse mv. Konkret var der et mindreforbrug på 50.000 kr. i den samlede lønsum. Dette beløb ønskedes overført til 2017, med henblik på deltidsansættelse af recovery-mentor – en stilling der i 2016 havde været vakant. Desuden ønskede man at deltidsansætte en akademisk medarbejder med brugerbaggrund til artikelskrivning og formidling. Dette betød en omfordeling af 34.793 kr. fra 2016 til lønbudgettet i 2017 samt 40.000 kr. fra budgetposten "andet" i 2017 til lønbudgettet. De øvrige omfordelinger vedrørte andre poster, bl.a. sanserum og indkøb af træningsmaskiner. Sundhedsstyrelsen godkendte denne anmodning om omfordeling den 24. februar 2017.

Anmodning om omfordeling af 13. juni 2017, Psykiatrisk Center Ballerup

Projektet havde foretaget rutinemæssig gennemgang af budget og regnskab og havde fundet et mindreforbrug i egenfinansieringen på driften i forhold til forventet. Projektet havde dog haft store ekstraudgifter til aflønning af medarbejdere under deltagelse i kognitiv uddannelse samt dækning af vagter i afsnittet, mens personalet var på uddannelse. Projektet anmodede derfor om, at denne egenfinansiering af løn til medarbejdere under uddannelsesforløb på i alt 1.571.562 kr. kunne indgå i det endelige regnskab for egenfinansiering på projektet. Projektet indsendte budgetmæssigt overblik til Sundhedsstyrelsen, og anmodningen blev følgende godkendt den 2. august 2017.

Evaluering af projekt bæltefri afdelinger

. / . Satspuljen "Forsøg med bæltefri afdelinger" bliver evalueret af en ekstern evaluator. Af puljemidlerne er der afsat 1 mio. kr. til en effektevaluering af det samlede projekt. En midtvejsvaluering fandt sted i efteråret 2016. Midtvejsevalueringen er offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside og er vedlagt til orientering.

Slutevalueringen forventes at foreligge medio 2018. Evalueringen skal undersøge de forskellige indsatsers og metoders bidrag til at nedbringe anvendelsen af bæltefiksering. Evalueringen skal dokumentere og formidle de mest vellykkede projekterfaringer og resultater til andre dele af psykiatrien og dermed bidrage til at udbrede god praksis og halvere anvendelsen af tvang inden 2020. Derfor har evalueringen også fokus på implementering, og ikke kun på effekten i forsøgsperioden.

Evalueringens tre hovedspørgsmål er:

- Opfylder projektet de overordnede formål med forsøgsprojektet - og de lokale succeskriterier for deltagelsen i projektet?
- Hvilken patientrettet klinisk praksis (indsatser, tiltag, interventioner og metoder) har i projektet især vist sig at kunne bidrage til at afskaffe bæltefiksering på en eller flere af de deltagende psykiatriske afsnit?
- Hvilke personalerettede ledelsesmæssige og organisatoriske udviklings- og implementeringstiltag har i projektet især vist sig at kunne bidrage til at understøtte udviklingen og implementeringen af ny og bedre klinisk praksis på de deltagende psykiatriske afsnit?"

Jeg henholder mig til Sundhedsstyrelsens besvarelse.

I forhold til spørgsmålet om videreførelse af bæltefrit afsnit efter projektperioden udløb, så har satspuljepartierne, som alle var bekendte med udløbet af de respektive satsprojekter med årets udgang, valgt at prioritere en styrket indsats for mennesker med psykiske lidelser og en styrket indsats for mennesker med kroniske lidelser i årets satspuljeaftale. Et af de konkrete initiativer, som satspuljepartierne har prioriteret, er nedbringelsen af tvang i psykiatrien med oprettelsen af tværsektorielle teams.

De nye teams skal fokusere på samarbejde mellem regioner og kommuner i tværsektorielle teams, der skal forebygge sværere tilbagefald og indlæggelser, hvor der anvendes tvang. De tværsektorielle teams skal dermed sikre en tidlig indsats og medvirke til at mindske unødvendige genindlæggelser. Det kan være indlæggelser med tvang eller konfliktfyldte indlæggelser, hvor tvang anvendes for at dæmpe urolige patienter, der er udadreagende i forbindelse med deres indlæggelse.

Satspuljen er med til at give rum til at afprøve projekter, som på baggrund af erfaringer og effekter kan videreføres permanent såvel nationalt som lokalt. Regionerne kan således udbrede evt. gode erfaringer og metoder, som projekterne kan medført, når projekterne er afsluttede. Regionerne har som bekendt forpligtet sig til at nedbringe tvangen i psykiatrien med partnerskabsaftalerne fra 2014, hvor der med finanslovsaftalen bl.a. blev afsat 50 mio. kr. årligt fra 2014 og fremefter til at understøtte indsatsen. Ligesom Region Hovedstaden har et samlet budget på knap 39 mia. kr. (brutto-drift) til sundhedsområdet i 2018, hvorfra de også har mulighed for at prioritere en videreførelse af de erfaringer, som de har fået i forbindelse med satspuljeprojektet.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Maja Sørensen